

ПРОЕКТ

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

Д. ШМИГАЛЬ

“7” жовтня 2021 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих
актів щодо вирішення батьками питань
тимчасового виїзду дітей за межі України

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Сімейному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21–22, ст. 135):

1) у частині другій статті 141 слова і цифри “випадку, передбаченого частиною п’ятою статті 157 цього Кодексу” замінити словами “випадків, передбачених законом”;

2) у статті 157:

у частині першій слова “випадку, передбаченого частиною п’ятою цієї статті” замінити словами “випадків, передбачених законом”;

частину п’яту виключити;

3) доповнити Кодекс статтею 157¹ такого змісту:

“Стаття 157¹. Особливості вирішення батьками питання щодо тимчасового виїзду за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років

1. Тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років та є громадянином України, в супроводі одного з батьків здійснюється за згодою другого з батьків або за наявності визначених законом підстав, коли такий виїзд дозволяється без згоди другого з батьків.

Кожен із батьків, який є громадянином України, має право надати згоду на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, у супроводі другого з батьків.

Відомості про таку згоду вносяться до Державного реєстру актів цивільного стану громадян одним із батьків через Єдиний державний веб-портал електронних послуг або нотаріусом безпосередньо до Державного реєстру актів цивільного стану громадян на підставі нотаріально посвідченої письмової згоди одного з батьків в день такого посвідчення.

Строк дії такої згоди не може становити більше трьох років.

Така згода одного з батьків, який тримається в установі виконання покарань чи слідчому ізоляторі, посвідчена начальником такої установи чи слідчого ізолятора, прирівнюється до нотаріально посвідченої.

2. Один з батьків, який має намір здійснити тимчасовий виїзд за межі України з дитиною, яка не досягла шістнадцяти років, звертається до другого з батьків за наданням згоди на такий виїзд, якщо відсутні визначені законом підстави, коли такий виїзд дозволяється без згоди другого з батьків.

Протягом десяти календарних днів після відповідного звернення другий з батьків зобов'язаний надати згоду на тимчасовий виїзд або письмову відмову із зазначенням причин її ненадання.

У разі неотримання відповідної згоди один із батьків, який не має заборгованості зі сплати аліментів, має право звернутися до суду із заявою про надання дозволу на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, без згоди другого із батьків.

Суд ухвалює рішення про надання дозволу на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, без згоди другого з батьків, якщо судом встановлено, що такий виїзд не суперечить інтересам дитини.

3. Тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, у супроводі одного із батьків не потребує згоди другого з батьків у випадку:

1) смерті другого з батьків або набрання законної сили рішенням суду про оголошення його померлим;

2) набрання законної сили рішенням суду про позбавлення батьківських прав другого з батьків, про визнання другого з батьків безвісно відсутнім або недієздатним;

3) якщо дитина або другий з батьків є іноземцем або особою без громадянства;

4) виїзду у супроводі одинокої матері (коли у документі про народження дитини відомості про батька відсутні або внесені зі слів матері);

5) виїзду у супроводі одного з батьків, місце проживання дитини з яким визначено за рішенням суду або підтверджено висновком органів опіки та піклування та до якого не застосовуються заходи примусового виконання рішення про встановлення побачення з дитиною та про усунення перешкод у побаченні з дитиною. У такому випадку виїзд дитини за межі України дозволяється на строк не більше одного місяця та за умови надсилання другому з батьків рекомендованим або цінним поштовим відправленням за останнім відомим місцем його проживання не пізніше як за десять календарних днів до моменту виїзду повідомлення про виїзд дитини за межі України, державу прямування та відповідний часовий проміжок перебування у цій державі. Неналежне виконання цього обов'язку без поважних причин тягне за собою відповідальність, встановлену законом;

6) наявності у другого з батьків заборгованості зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за три місяці;

7) набрання законної сили рішенням суду про надання дозволу на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, без згоди другого з батьків.

4. Тимчасовий виїзд дитини за межі України у супроводі особи, яка не є одним із батьків, здійснюється за нотаріально посвідченою згодою обох батьків або одного з них за наявності підстав, визначених у частині третій цієї статті.”.

2. Абзац третій частини третьої статті 313 Цивільного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 40—44, ст. 356) викласти в такій редакції:

“Фізична особа, яка не досягла шістнадцяти років, має право на виїзд за межі України лише за згодою батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів та в їхньому супроводі або в супроводі осіб, які нотаріально посвідченою згодою уповноважені ними, крім випадків, передбачених законом.”.

3. У Цивільному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

1) пункт 3 частини четвертої статті 19 викласти в такій редакції:

“3) справ за заявою одного з батьків про надання судом дозволу на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, без згоди другого з батьків;”;

2) пункт 3 частини першої статті 274 викласти в такій редакції:

“3) за заявою одного з батьків про надання судом дозволу на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, без згоди другого з батьків.”.

4. У статті 34 Закону України “Про нотаріат” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 39, ст. 383; 2009 р., № 13, ст. 161; 2020 р., № 48, ст. 433):

1) частину першу доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

“1¹) посвідчують згоду батьків (усиновлювачів), опікунів, піклувальників, прийомних батьків, батьків-вихователів на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років;”;

2) частину третю після слів “Тексти договорів, заповітів, довіреностей, свідоцтв” доповнити словом “, згоди”.

5. Закон України “Про порядок виїзду з України і в’їзду в Україну громадян України” (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 18, ст. 101) доповнити статтею 3¹ такого змісту:

“Стаття 3¹. Тимчасовий виїзд з України дітей, які не досягли шістнадцяти років

1. Особливості тимчасового виїзду з України дітей, які не досягли шістнадцяти років, визначаються законом.

2. У випадку тимчасового виїзду з України дитини, яка не досягла шістнадцяти років, у супроводі одного з батьків перевіряється наявність згоди другого з батьків на такий виїзд або визначених законом підстав, коли такий виїзд дозволяється без згоди другого з батьків.

3. Електронна інформаційна взаємодія Державного реєстру актів цивільного стану громадян та інформаційно-телекомунікаційної системи щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон України, здійснюється у режимі реального часу відповідно до порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України.”.

6. Частину першу статті 11 Закону України “Про державну реєстрацію актів цивільного стану” (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., № 38, ст. 509 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

“1. Державний реєстр актів цивільного стану громадян — це державна електронна інформаційна система, яка містить відомості про акти цивільного стану, зміни, що вносяться до актових записів цивільного стану, їх поновлення та анулювання та відомості про видачу свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану і про видачу витягів з нього.

До Державного реєстру актів цивільного стану громадян також вносяться відомості про згоду батьків на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років.

Державний реєстр актів цивільного стану громадян ведеться відділами державної реєстрації актів цивільного стану.

Відомості про таку згоду вносяться до Державного реєстру актів цивільного стану громадян одним із батьків через Єдиний державний веб-портал електронних послуг або нотаріусом безпосередньо до Державного реєстру актів цивільного стану громадян на підставі нотаріально посвідченої письмової згоди одного з батьків в день такого посвідчення.

Електронна інформаційна взаємодія Державного реєстру актів цивільного стану громадян та Єдиного державного веб-порталу електронних послуг здійснюється у режимі реального часу відповідно до порядку організації електронної інформаційної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів, визначеного Кабінетом Міністрів України.”.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем опублікування центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, повідомлення в газеті “Голос України” про введення в експлуатацію програмного забезпечення Державного реєстру актів цивільного стану громадян, що забезпечує можливість внесення до нього через Єдиний державний веб-портал електронних послуг відомостей про згоду батьків на тимчасовий виїзд за межі України дитини, яка не досягла шістнадцяти років та є громадянином України, крім пункту 2 цього розділу, який набирає чинності з дня опублікування цього Закону.

2. Кабінету Міністрів України протягом 9 місяців з дня опублікування цього Закону:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити вжиття заходів, необхідних для реалізації цього Закону.

**Голова
Верховної Ради України**

